

ISZÁNTÚL

ELŐFIZETÉSI ÁRA

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 10 k.
Negyedévre 4 "
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 "
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 "
Egyes szám ára 8 fillér

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, ahétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 42. szám.

Nagy-Várad. Csütörtök, 1913. február 20.

Vetőmaginség.

Az idei tavasszal, — ha csak okos intézkedésekkel elejét nem vesszük a bajnak, — olyan veszedelmek zúdulnak az országra, amelynek hatását ma még kiszámítani sem lehet. Vetőmaginséggel állunk szembe, amelynek már ősszel is jelentkezett a szomorú következménye, nevezetesen az ország egyes vidékein a szántóföldnek jelentékeny része bevetetlen maradt s így is fog maradni, ha az inséges vidékek valami módon nem juthatnak hozzá vetőmaghoz.

A vetőmaginség okai eléggé ismeretesek. A múlt esztendő egyáltalán nem volt alkalmas vetőmagtermelésre. Augusztus elejétől őszi szakadatlanul esett az eső s így a felvidéken, ahol jóval később takarítják be a termést, részint lábon, részint learatva megázott a gabona, ily körülmények között azt vetőmagnak felhasználni nem lehet. Jórészen ez az oka annak, hogy a felvidéki vármegyékben már őszkor sem tudták, különösen a kiskisgyártók bevetni a gabonatermő földeket, nem volt vetőmag és a kiskisgyártók legfőbbjének ma sincs vetőmagja.

Itt tehát segítségre van szükség. Országos bajról lévén szó, csakis a kormánytól várható a gazdaközönség segítségét, a társadalmi munka itt legfeljebb abból áll, hogy a gazdasági társadalom különböző testületei a vármegyei gazdasági egyesületek, a gazdakörök és szövetkezetek egy-egy szintén a földművelésügyi minisztérium kirendeltségei sürgősen írják össze, hogy egyes községekben mennyi vetőmagra van szükség, a kormány aztán gondoskodjék annak beszerzéséről s ossza ki azt az in-

ségesek között, de természetesen úgy, hogy ebből nagy anyagi megterheltség, főleg a kiskisgyártókra nézve ne származzék. Tudni kell ugyanis azt, hogy a kiskisgyártóknak éppen a tavaszi munkálatok idején van a legkevesebb pénzüik. Sajnos, de úgy van, hogy a legtöbb kiskisgyártó tavasszal képtelen megfizetni a vetőmag árát, azt tehát vagy elő kell valahonnan teremteni, ami szintén igen nehéz dolognak látszik, mert hiszen ma még a teljesen hitelképes egyének is hasztalan fordulnak a pénzintézetekhez kölcsönért.

Célravezető megoldásnak látszik az is, ha a kormány a kiskisgyártók hitelszervezeteit, az országban immár nagy számmal működő hitel és fogyasztási szövetkezeteket látja el megfelelő anyagi segítséggel, amelyek aztán a kormány segítségével beszerezhetnék a vetőmagot s azt kölcsönként kiosztanák az arra rászoruló gazdák között. Ez a mód nézetünk szerint a leghelyesebb. Ne a kormány adjon kölcsönt, hanem azok a hitelszervezetek, amelyeknél a kiskisgyártók érdekelve vannak. Ez azért is célszerű, mert így apró részletekben törlesztheti a gazda a vetőmag árát, míg ha az államnak tartozik azzal, a részletfizetéses kedvezménytől elesik, hiszen az államnak milliókba kerülne pusztán az, ha olyan szervezeteket állítana fel, amelyek a részleteket beszedik és elkönyvelik.

Tudjuk nagyon jól, mit jelent az országra nézve, ha csak 10—15 millió métermázsával kevesebb gabona terem is. Jelenti a drágaság fokozódását, a kenyér árának az emelkedését, s az ennek nyomában járó szociális bajok egész özönét.

Már pedig ha az ország egyes vidékeinek kellő időben nem lesz tavaszi vetőmagja, igen sok föld marad bevetetlen, s így természetesen gabonából kevesebb is fog teremni. A hiányt aztán pótolni kell s akkor teljes aktualitással léphet fel a buzabehozatal kérdése is, már pedig ettől tudomásunk szerint fázik és pedig méltán fázik mindenki az egész országba.

A börze már is érzi a készülő veszedelmet, a gabonaárak mód nélkül emelkednek, amit különben előidézik az is, hogy az őszi vetés egyrésze nagyon gyöngén áll. Ez csak tetézi a bajt, amely teljes nagyságában akkor fog igazán jelentkezni, ha nem gondoskodunk idejében vetőmagról.

A földművelésügyi kormány, mint már megírtuk régebben, a gazdasági egyesületek útján intézkedett már, hogy a kiskisgyártóknak kölcsön adjanak vetőmagot, de csak csekély mennyiség áll rendelkezésükre.

A gazdasági társadalomnak sürgetni kell a dolgot, hogy idejében és elegendő mennyiségben juthasson hozzá.

A Lukács-Désy-pör szenzációi.

A Lukács—Désy ügy aktái alig zárultak le a tegnapi ítélettel. Ez a politikai pör sokkal mélyebb nyomokat vágott közéletünkben, semmint az az ítélettel együtt ad acta lehetne tenni. Désy Zoltán, ha már a bíróság nem engedte meg a törvény előtt való bizonyítást, nem nyugszik simán a megváltozhatatlanba. Keresni fogja a módot és eszközöket vádjai ténybeli állításainak igazolására és a rendelkezésére álló összes hivatalos aktákat nyilvánosságra hozza.

A politikai aréna színes, mozgalmas. A

SZEPESSEGI és RUMBURGI VÁSZNAK
Asztalneműek, Schroll-féle schiffonok
URI, NŐI és GYERMEK FEHÉRNEMŰEK
Teljes menyasszonyi kelengyék
SZÖNYEG, FÜGGÖNY, LINOLEUM

**PAPLAN és MATRÁCOK LEGOLCSÓBBAN
BESZEREZHETŐK**

CZILLÉR IMRE

NAGYÁRUHÁZÁBAN SZENT LÁSZLÓ-TÉR 2. SZÁM.

toreadorok gyürkőznek, a markukba köpnek, hogy újra neki lássanak a viadalnak. És a közgazdasági bajokkal, gondokkal küzködő ország lélegzetfojtva figyeli, ki lesz a győztes?

Román—bolgár háboru előtt.

A balkáni háboru eseményeinek minden kisebb nagyobb fázisa jóformán eltörpül most a konfliktus mellett, amely Bulgária és Románia közt már régebben kezdődött és amely új stádiumba lépett. Az a konfliktus ugyanis erősebbé és élesebbé vált, mert a román követnek azon kijelentése által, hogy Románia nem fogadhatja el Bulgária követeléseit előállhat annak a szükségére, hogy a követ visszautazik Bukarestbe.

A román-bolgár konfliktus.

London, febr. 19.

A Reuter-ügynökség értesülése szerint a nagyhatalmak mérlegelés tárgyává tették a Románia és Bulgária között felmerült differenciák ügyében való intervenciót. Ide érkezett hírek szerint a román a román követ kijelentette, hogy Románia nem fogadhatja el Bulgária követeléseit és előállhat annak szüksége, hogy visszautazik Bukarestbe, hogy kormányával tanácskozzék. A bolgárok engedményeit eddig elégteleneknek és elfogadhatatlannak tartják. A hatalmak Szófiában és Bukarestben arra törekcsenek, hogy további surlódásoknak eleje vétecsék és hogy a diplomácia közvetítésével a differenciák elintéztessenek.

Előnyomulnak a bolgárok.

Konstantinápoly, 19.

Megerősítést nyer az a tegnapi hír, hogy a bolgárok a Derkesz tó irányában előrenyomultak és a törökök jobb szárnyát Ormanlin át visszavették. Ugy látszik tehát, hogy a bolgárok nem mondtak le arról a tervükről, hogy a csataldzsai vonalat áttörjék. A bolgárok az ujabban elfoglalt hadállásokban a Szivaszdereszi mellett elvonuló dombláncban koncentrálják magukat és sáncokat készítenek, a miben a görög és bolgár lakosság segíti őket. A török parancsnok emiatt elutasította a lakosságnak azt a kérését, hogy a bolgárok által elrabolt eleségért nekik kárpótlást fizessen. Tapasztalt tisztek a mostani esős időjárásban lehetlennék tartják a csataldzsai vonal áttörését s azt mondják, hogy a bolgároknak ezzel a fagy beállásáig várniok.

A Napoleon és Viktória erődök megszállása.

Konstantinápoly, febr. 19.

Gallipoliból mult vasárnap hivatalos jelentés érkezett, amely szerint egy hadosztályra becsült bolgár csapat Examilóból a part mentén két görög cirkálóhajó és négy torpedóhajó fedezete alatt a Napoleon erőd ellen előrenyomult. A török katonák súlyos veszteségeket okoztak a bolgároknak, de aztán kénytelenek voltak két megerősített hadállást elhagyni, amelyet azonban később egy második támadás után visszafoglaltak. A bolgárok kénytelenek voltak Kádikőjbe visszavonulni. A bolgárok ezer, a törökök ötszázötven embert vesztek. Egy második jelentés szerint, amely a portához érkezett, a szövetségesek megszállták a Napoleon erődöt és a Viktória-erődöt. A törökök vasár-

nap az összes bulairi erődítések közül a Szultánje-erődöt tartották meg, amely azonban legfőljebb három napig lesz képes ellenállni. A bulairi parancsnok arra kérte a kormányt, hogy minden eshetőségre a csapatok elszállítása végett husz szállítógőzöst tartson készen.

A Dardanellák megerősítése.

Konstantinápoly, febr. 19.

Hajókapitányok jelentik, hogy csapatokkal megrakott és Gallipoliba szánt körülbelül harminc nagy szállítógőzessel találkoztak, melyek napok óta várják, hogy hol tudnának kikötni. A katonák sokat szenvednek a tengeri betegség miatt. Most arról van szó, hogy az összes csapatokat a Dardanellák erődibe szállítsák. Gallipoli tele van Bulairból visszaérkezett csapatokkal. Az országutakat teljesen elzárják a visszafelé szállított ágyuk és kocsik. Az utóbbi napokban külföldről érkezett két várágut a Dardanellákba vittek. A németországi gyáráktól rendelt negyedfél millió töltésből tegnap csak másfél millió érkezett meg.

Enver bey megsebesülése.

Konstantinápoly, febr. 19.

Enver bég megsebesüléséről még a következőket jelentik: Enver bég a Sárkőj mellett szenvedett vereség után a Torgut Reisz hadihajóra menekült. Itt az Asszir-i-Tevfik parancsnoka nagyon lekiesnylő kritikát mondott a hadvezetésről és az emiatt támadt szóváltás folyamán a parancsnoknak egy barátja rálőtt Enver bégre, aki azonban csak könnyebben sebesült meg. A kormány vissza akarta hívni Enver béget, aki kijelentette, hogy abban az esetben, ha a kormány békét kötne, a flotta élén a főváros ellen fog vonulni. A nagyvezér és a komité-párt között

NŐK FIXIROZÁSA.

*

Aradon a legelőkelőbb kévéházban kinos incidens történt civilek és tűzértisztek között. Egy szórakozó társaság nő tagjait a tűzértisztek kihívóan fixirozták. Állandóan és feltűnően. A nőkre nézve bántó volt ez az állandó fixirozás. Panaszkodtak a társaságukban lévő férfiaknak, akik közül kettő felállt, odament a tisztekhez és kérdőre vonta őket.

A tisztek felugráltak, zavartan és meglepődve ezt kérdezték.

— Mit akarnak tőlünk?

A két férfi letette névjegyét a tisztek asztalára és ezzel eltávozott. Az incidensből affér lett. A lapok megírták. A polgári társadalom háborog. A közgyűlésen interpellálni fognak s a főispán intervencióját fogják kérni. A lapok támadják a katonatiszteket s vizsgálatot követelnek az eset provokálói ellen.

*

A modern társadalmi élet egyik sportága a nők fixirozása, amelyet ma már impertinens módon kultiválnak a férfiak. A szépet megnézni és abban gyönyörködni elvégre szabadságában áll mindenkinek. Ezt

a jogát nem veheti el Durva János ügyvéd ur Aranygallér hadnagyúrtól, még ha el is veszi feleségül X. Y. „feltűnő szépségű nagyműveltségű és bájos leányát”. Ez olyan tiszta és elvitázhatatlan jog, mint a napfényt élvezni. De ez ám még nem fixirozás. Erre elég egy tekintet, amely rövid és tiszteletteljes.

A fixirozás ott kezdődik, amikor a férfi egyenesen a nő felé fordul, rászögezi tekintetét, olykor rámosolyog, kitérően és mozdulatlanul nézi a nőt, figyeli az ajka mozgását, gesztusait és követi tekintetével a nő tekintetét. Ez a fixirozás, amelyben szemtelen tolokodás és bántó sértés van. Ezt a neveletlenséget a nőnek jogában áll visszautasítani és megtoroltatni.

De...

De a legtöbb esetben a nő sem jobb a Deáknyé vásznánál. Ő is „szemez”, mint ahogyan ezt az asszonyok maguk közt mondani szokták. Visszanéz, elfogadja az érdeklődő pillantást és ezzel eljátszotta nebutsvirágát. Az első biztató tekintettel jogot ad a férfinak arra, hogy vele távolról foglalkozzék, sőt arra is felbátorítja, hogy a társasági formák megkerülésével keresse vele az ismeretséget.

Ez természetesen már túl van a tiszteség határán s ezzel nem mint társadalmi

jelenséggel, hanem mint erkölcsrendészeti esettel kell foglalkozni. Erre pedig majd ráérünk alkalomadtán.

Most egyelőre csak arról van szó, hogy a férfiak illetlen és neveletlen módon közelnek a nőkhez olyan helyeken, ahol a modern szocietást összehozza a fényűző élet. A fixirozás főleg három ragyogó miliőben talál megfelelő anyagot: a korzón, a színházban és a kávéházban. Mindenütt egyaránt csábító a férfiakra nézve a nők ragyogó sokadalma, de nem mindég igazságos és alapos az a vád, hogy ők a hibásak.

A korzón legalaposabb a férfiak szemtelensége. Itt legigazságosabb a vád. Nálunk egészen eldurvult a francia bulvárok flánör fogalma, amely jelentené azt a jól öltözött disztigvált uri embert, aki passzióból sétál és közben szellemesen cseveg, bonmotokat mond s etikettszerűen viselkedik. Nálunk tiszteséges uri leánynak kész veszedelem a korzóra menni. Megjegyzések röpiúnek felé, fülébe sugdosnak és nyomában járnak, amíg csak sétál.

Kevésbé igaz a vád a színházban. Itt inkább neveltség és a színházi smokkok pózolókukkerézése. Egyes provokáló „érdeklődések” itt is előfordulnak, azonban a színház levegője, az uzus többet megenged, mintha szigorúan vett társaságban volnánk.

PÓTI LAJOS

uri-czipész üzlete Nagyvárad, Uri-utca 23. sz

a premontrei gimnáziummal szemben.

Ajánlja saját készítményű, mérték szerint a legelegánsabb és legtartósabb cipőit, angol és francia kivitelben. Orthoped cipők orvosi előírás szerint. Javítások gyorsan eszközöltetnek. — Jutányos árak!

éles ellentétek támadtak, a melyek valószínűleg azzal fognak végződni, hogy Mahmud Sefket basa még e hét folyamán le fog mondani állásáról.

Drinápolyban elfogyott a pénz.

Konstantinápoly, febr. 19.

Sükrü basa, aki három nappal Kiámil basa bukása előtt a kormánytól negyvenezer fontot kapott, szikratáviratban azt jelentette, hogy minden pénz elfogyott és hogy az Ottomán bank drinápolyi fiókja, amelynek szintén nincs már pénze, minden hitelt megtagadott.

Az orosz miniszterelnök megnyugtató nyilatkozata.

Pétervár, febr. 19.

A börze gyöngye irányzata miatt Kokovcev miniszterelnök tegnap magához hívatta a nagybankok képviselőit és megnyugtató nyilatkozatokat tett nekik a politikai helyzetről.

Románia és Bulgária.

Bécs, febr. 19.

Egy hivatalos párisi távirat jelenti, hogy a hatalmak Oroszország indítványára meggyeztek abban, hogy felkérlik a bolgár és román kormányt: *vitás ügyeiket terjesszék a hatalmak döntőbírása elé.* Miután ez a megegyezés megtörtént, a hatalmak együttesen megjelentek a bukaresti kormánynál és azt a tanácsot adták neki, hogy ne nyuljon a végső fegyverekhez, hanem fogadja el a hatalmak döntőbírásgát. Hasonló lépés történt tegnap Szófiában is. Ugy Románia, mint Bulgária késznek nyilatkozik arra, hogy a hatalmak ajánlatát elfogadják.

Most már bizonyos, hogyha Románia és

A nők a színházban határozottan hiúságból is megkövetelik a szünetet, amikor megfűrdhetnek a gukkerek tűzében. Mióta nyílt páholyok vannak, azóta a női divat okkupálta a páholyok aranyos galériáját, itt a nők határozottan pompázni, érdeklődést keltetni, hódítani akarnak. Tehát a nőknek itt nincs joguk tiltakozni a fixirozás ellen, amint hogy ugyebár itt nem is tiltakoznak. Van eszükben!...

Nem így állunk a kávéházakkal. Először is azon kellene kezdenünk, hogy miért megy a fehérbőrű nő ebbe a fekete, rothadt füstbe? Inni, dohányozni, kártyázni vagy mulatni akar? ... Egyik sem valami bájos női tempó, de foglalkozni kell vele, mert így van.

A férfi itt érzi magát legjobban otthon. Ez az ő területe. A kávéházban inni is szokás, tehát finom koresma. A koresmában pedig sok komisz dolog megyesik. Néha a szemét üt ki a pincérnek, néha meg jobban szemügyre veszik a nőket, mint másutt. Az a nő tehát, a ki elmegy a kávéházba, mindig számoljon ezekkel a brutális körülményekkel.

Sajnos, még nem annyira finom és jól nevelt a férfifarsaságunk, mint Angliában vagy Amerikában.

Nálunk Magyarországon — és főleg a vidéken — dühöng a tiszték közt a praepotencia. Természetesen tisztelet a kivételeknek, a kik első sorban kellene hogy vállalják azt a feladatot, hogy megtanítsák a nők iránti tisztességes viselkedésre provokáló fellépésű társaikat.

Egyelőre azonban úgy lehetne elkerülni ezeket a sűrűn előforduló fixirozási afférokot, hogy a nők nem mennének kávéházba. Így talán valamikor hozzánevelődne a nőkhoz.

(p. j.)

Bulgária tényleg elfogadták a döntőbírásgát, akkor a román hadsereg már küszöbön álló mozgósítása elmarad, a hatalmak veszik kezükbe a vitás ügy elintézését. A tárgyalások mindenesetre hosszabb ideig fognak eltarítani.

Ujabb katonai terhek.

Az 5. üteg felállítására folytán.

Nézeteltérés támadt Nagy-Várad városa és a katonai parancsnokság között a Teleky-utcai fiók-laktanya ügyében. Már több mint 20 éve bérelt Nagy-Várad városa fiók-laktanya céljaira Teleky-utca a volt Baloghmost Kóta Lajos-féle házat évi 2812 korona bérért.

A katonai kincstár a múlt év novemberére felmondta a fiók-laktanyát, azon kijelentéssel, hogy a tüzérlaktanya kibővítése folytán tovább nem lesz rá szüksége. Mikor azonban eljött a kiköltözés ideje, a katonaság hallani sem akart a fiók-laktanya kiürítéséről s abban ma is bent van.

Kóta Lajos és neje háztulajdonosok azonban a további bérletet csak évi 6000 korona bér és az összes adók, illetékek megfizetése ellenében hajlandók fentartani.

Nagy-Várad városa értesítette a temesvári hadtestparancsnokságot, hogy a fiók-laktanyát továbbra is csak úgy bocsáthatja a katonaság rendelkezésére Nagy-Várad városa, ha a város által fizetendő magasabb bérösszeget megfizeti a katonai kincstár.

Itt következik azután a nézeteltérés.

A hadtestparancsnokság katonai pontossággal válaszolt a városnak, de olyan alapon, amely nem jogos.

Válaszában ugyanis egyszerűen kijelenti, hogy igaz ugyan, hogy kijelentette, miszerint a fiók-laktanyára nem lesz szüksége, de azóta felállították a nagyvárad-i tüzérezrednél a 5-ik üteget, s ennek az elhelyezésére szükséges, mert a város köteles férőhelyről gondoskodni. Hogy a város mit fizet bérösszegben, ehhez nekik semmi közük s nem hajlandók az eddigi bérösszeget felemelni.

A városi tanácsban hosszasan tárgyalták a kérdést, mert arról van szó, hogy a várost 4400 korona újabb kiadás terhelje s különösen a v. főügyész hangsúlyozta, hogy erre a város nem kötelezhető. Az új üteg részére köteles férőhelyet adni a város, de azt nem a katonaság szabja meg, hogy milyen módon és hogyan. Például a város kereshet olcsóbb bérhelyiséget, vagy egyszerűen a lakosságnál helyezi el a katonaságot és a lovakat.

A tanács végre abban állapodott meg, hogy utasította Eleméry Ferenc tanácsost, miszerint keressen megfelelő olcsóbb bérhelyiséget; a Kóta Lajos-féle házat becsültesse meg esetleges megvétel céljából; a temesvári hadtestparancsnoksághoz pedig átír a város, amelyben kifejti álláspontját s kijelenti, hogy hajlandó a laktanya újabb kibővítésére, ha a katonai kincstár megfizeti az építés annuitását, valamint fizesse meg addig is a katonai kincstár a jelenlegi magasabb és a régi bérösszeg közötti különbséget.

A TANITÓK

országos demonstrációja.

Az egész ország tanítósa elégedetlenkedik. Az elégedetlenséget nem tudta lecsitítani a kormány azzal a javaslattal, amellyel a fizetésrendezést akarja keresztül vinni.

A tanítók nem látják teljesítve kéréseiket, az egész javaslatot sérelmesnek és hiányosnak tartják. Társadalmi akciót indítottak. Azt remélték, hogy úgy sikerül megváltoztatni a javaslatot. Nem sikerült.

Most aztán országos demonstrációra készülnek Budapesten f. évi február hó 23-án. Ezen a gyűlésen részt vesz több tanítói egyesület.

Erre a gyűlésre a következő meghívót bocsátották ki:

A fizetésrendezésről benyújtott törvényjavaslat egyetlen jogos követelésünket sem teljesíti. Elveszi csekély korpótlékunkat, lejobb szállítja lakbérünket. Állami tanító, községire és felekezetre, férfira, nőre egyaránt sérelmes ez a javaslat. Indokolása csak arra való, hogy megtévesszen, mert az 1000—1000 korona alapfizetés megszüntetése még nem fizetésrendezés.

Az igazság fegyverével megüünk tehát hareba családunkért, egzisztenciánkért. Es ennek a harenak kimenetele nem lehet más, mint a magyar kulturának és napszámosságainak fényes diadala.

Alljunk talpra mindnyájan, mert aki még most is hallgat és nem látja elérkezettnek a cselekvés óráját, az többé ne panaszkodjék!

A nagyvárad-i tanítók vasárnap, 23-án reggel 8 órakor a vasutnál gyülekeznek s ott várják biharmegyei kollegáikat 8 óra 41 perckor a gyorsvonattal indulnak. A nagygyűlés, amelyet az Országos Szövetség ad hoc bizottsága hívott egybe, délután 3 órakor lesz Pestvármegye székházában. Aznap éjjel haza is jönnek.

Bihar tanítói és tanítónői! Rajtunk, rajtatok az ország szeme, föl hát Budapestre, az országos nagygyűlésre!

Az országos nagygyűléshez való csatlakozásukat bejelentették: lovag Ember Károly a róm. katolikus tanítók országos egyesülete nevében, Simon Károly a ref. országos tanító-egyesület és Alexy Lajos az ág. ev. országos egyesület nevében.

A tanítószág így reméli sorsának kedvező fordulatát. Nem lehetetlen, hogy sikerülni is fog nekik valamit kivívniok. Ez kívánatos is, hogy végre valahára nyugodt és megelégedett legyen ez az osztály.

De köve hisszük, hogy ennek a hirtelen verbuvált demonstrációnak eredménye legyen. Hangulat az egész, mely a tanítószág körében csak növeli az elkeseredettséget, a kormány előtt pedig ellenszenvet szül. A kérdést ugyanis előbb-utóbb alaposan rendezik. S a jelenlegi nehéz és konfuzus politikai és pénzügyi helyzet egyáltalán nem alkalmas ilyen törekvések keresztülvitelére.

A választójogi bizottság ülése.

A választójogi bizottság tegnap délelőtt 10 órakor gróf Khuen-Héderváry elnökle aláti ülést tartott. Az elnök megnyitó szavai után Némethy Károly belügyi államtitkár felolvasta azokat a módosításokat, a melyeket a kormány a felmerült indítványoknak megfelelően elfogadni hajlandó, majd Lukács László beszélt, kijelentve, hogy az indítványok következtében a törvényjavaslat első nyolc szakasza egészen megváltozik.

A miniszterelnök beszéde után a belügyi államtitkár felolvasta az új szövegezésű szakaszokat. Különösen négy fontos módosítás jelentkezik az indítványokban. Az első módosítás az, hogy a minimális adócentzust két koronában állapítja meg, az ötévi állampolgárság kimutatását elejti s e helyett mindenki csak az állampolgárságot tartozik igazolni, az ipari munkásokra nézve csupán azt követeli most a javaslat, hogy öt éven belül három évig ugyanazon munkanemben dolgoztak legyen és a törvényjavaslat elejti a területi centzust.

A bizottság ezután áttért a törvényjavaslat többi szakaszának részletes megvitatására.

A bizottság az 1—8. szakaszt, miután a tagok a benyújtott módosításokat visszavonták, elfogadták Lukács miniszterelnök módosításait.

KRÓNIKA.

*

1. Hir a falunkból.

A napokban igen kellemes hírt hallottam az én kis falumból. Annyiból állott az egész, hogy egy fiatal legényember, aki ezelőtt hat évvel az apjával Amerikába ment, most hazajött, még pedig azért, hogy a tavasszal sor alá álljon s lerója tartozását. Tudom is én, valami jóleső melegség járta át a szívem e hír hallatára s elgondoltam, hogy ime, mégis van ezen a magyar népen mit szeretni. Meg örültem azért is, mert újra csalódnál láttam azt a táborát, mely alig tudja leplezni örömét, ha a statisztikában növekedni látja a kivándoroltak számát. Azt hiszik ezek az urak, hogy aki egyszer átlépte a magyar határt, az a nemzet számára elveszett. Ime a jelen példa mást mutat. S az új-magyarok esodálkoznak ezen s sehogy sem értik meg a magyar embernek ezt a szép jellemvonását.

Pedig a dolog igen egyszerű, mert kérem alázattal a magyar ember nem Ukulicsányi Jajtelesz, akinek egyremegy akár Lemberg, akár Munkács, akár Érmihályfalva — csak gseft legyen.

*

2. Bolond a kend szája.

Ha jól emlékszünk, nemesak [városunkban] történt, hogy a szociálista szakszervezet egy hónappal ezelőtt felhívta az elvtársakat, hogy óvakodjanak a szeszes italok ivásától, mert ezzel (nem maguknak, a saját egészségüknek és zsebüknek használnak, hanem) — mérhetetlen kárt okoznak a kincstárnak. Ami minket illet, mi sem néztük rossz szemmel ezt a felhívást, nem mintha, — ne tessék rosszat gondolni, — valami okból kifolyólag haragudnánk a kincstárra, hanem most úgy gondoltuk, hogy a szegény munkásember nyomorgó családja hasznát látja. Mondom, nem néztük rossz szemmel, bár egy pillanatra sem volt előttünk kétséges, hogy az egész csak falra borsó. Mert, kérem, a Bémer-téri „lerogyik“-ból most is csak úgy hemperegnek ki a részeg emberek, mint egy hónappal ezelőtt s nemesak a Bémer-téri lebuja áll ez, hanem a város más ivóira is.

S hogy ez így van, azon nem lehet esodálkozni sem.

Egyszer egy parasztfiu így szólt az apjához:

— Éd'sapám, bolond a kend szája.

— Miért te?

— Csak. Mert bolond. Ha forró a kása: a szájával fujja meg; ha fázik a keze; a szájával fuj bele. Egyszer hideg jön belőle, egyszer meleg jön belőle. Egyszóval: bolond a kend szája.

Igen! Bolond a kend szája. Egyszer azt prédikálja: Itt a pálinka, igyál, ettől bevered a kirakatok ablakait, másszor, ne igyál, mert ezzel kár okozol másnak.

Nem nehéz kitalálni, hogy az elvtárs melyik felhívásnak engedelmessékedik s melyiket tartja természetesebbnek.

(k. s.)

Gyula, a szomorú funerátor.

*

No maga kis ravasz Gyula, most az egyszer csúnyán rajtavesztett ugye! ... Nem sikerült a stikli s kárörvendve vették körül a rendőrök magát, a zseniális apacsot, aki minden egyes alkalommal megszökött a rendőrség körmei közül.

Tolnai Gyula nevét nagyon jól ismerik azok, akik el szokták olvasni a rendőrségi kommunikéket. Notórius tolvaj, többszörösen körözött betű, aki arról lett híres, hogy ahányszor elfogták, még mindannyiszor megszökött.

A detektívek lármás hajszákat szoktak rendezni utána. Valóságos akadályversenyeket futtatott meg velük, kerítéseken, utcákon, lakásokon keresztül.

Már elfogták vagy tizszer. Az a tempója, hogy az elfogás után 24 órával egyszerűen halálos beteg. Még ő nem töltött többet a rendőrségi fogdában, mint 24 órát.

Az orvos kénytelen mindég beküldeni a kórházba. S mihelyt Tolnai ide bekerült, akkor már biztos volt, hogy másnap megszökik.

A súlyos baj azonnal enyhült, mihelyt átlépte a kórház küszöbét. A fentjártó betegek közé került s egyszerre nyoma veszett. Persze ezért rettenetesen haragudtak a rendőrtisztek.

— Hallatlan, hogy mennyi dolgot ad ez a kamasz.

Persze a közkórház azt mondja, hogy ő nem rendőrség. Nem lehet mindég nyomában a gyanus alakoknak. Minek küldik be. Ha meg tud szökni, akkor kibírja a büntetést is. Ne küldjék be.

Ez természetesen nem egészen így van, de most az egyszer mégis ügyeskedett a kórház.

Gyula ugyanis a szökésnek azt a módját választotta, hogy beállt hajdon fővel a gyászmenetbe és szépen kivonult a kórházból.

A hullaház ott szomorkodik a kórházi épület hátsó részében. Innen temetik az elhalt betegeket. Tolnai Gyula látta, hogy nem valami nagyon nézik meg a kivonuló gyásznevet, hát ő is belevegült a tömegbe.

Meghatva leemelte kalapját és sűrű könyhullatások közepette haladt a koporsó után. Odament a rokonok közé.

A kapunál a portásnak szemet szurt a köny-

záport ontó fiatalember. Megnézi jobban. Utána szalad.

— Megállj Gyula fiam. Gyere csak vissza.

Galléron ragadta s visszavitte. Jelentette a rendőrségnek, ahonnan kimentek Gyuláért és bevitték a kapitányságra.

Itt aztán beismerte, hogy ő már így szökött meg hatszor. Ha még egyszer beküldik a kórházba, akkor ismét megkísérli a szökést.

Az ellenzék a parlamentben.

A képviselőház hétfőn délelőtt 11 órakor tartja szünet utáni első ülését. Ez az ülés csak formális lesz és napirendjére a legközelebbi teendő van kitűzve. Az első érdemleges gyűlés szerdán lesz, a melyen a Jankovics Béla államtitkárrá történt kinevezése folytán megüresedeth alelnöki állást töltik be választás útján. Másnap, csütörtökön kezdődik — a mint a kormány tervezi — a tanítók fizetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Ezenkívül még néhány gazdasági vonatkozású törvényjavaslat és több miniszteri jelentés kerül napirendre. Munkapárti hírek szerint a választójogi bizottság is elkészül ez idő alatt. A választójogi bizottság munkásságának befejezése után a házszabályrevízió tárgyában kiküldött huszonöt tagú bizottság fog tanácskozni és csak hogyha mind a két bizottság elkészül munkájával, kerül a sor a parlamentben a választójogi törvényjavaslat és a házszabályrevízió tárgyalására. A kettő közül előbb a választójogi javaslatot fogja a Ház tárgyalni.

A szövetkezett ellenzéki pártok tagjai — mint értesülünk — meg fognak jelenni a képviselőház hétfői ülésén, arra való tekintettel, hogy most már az összes kitiltások lejártak. Normális tárgyalásban azonban részt nem vesznek, a míg Tisza István a Ház elnöke és Lukács László a miniszterelnök. A szövetkezett ellenzéki pártok taktikáját a vezérőlbizottság fogja megállapítani, a mely e tárgyban csütörtökön délután tart ülést.

A Szigligeti-Társaság Rákosi-ünnepélye.

Rákosi Jenő hetvenedik születése napján az egész magyar irodalom lelkes, őszinte ünnepléssel kereste fel legkiválóbb vezérét. A nagyváradi Szigligeti-Társaság is méltóképpen óhajtja ünnepelni Rákosi Jenő hetvenéves jubileumát és azért most vasárnap, e hó 23-án tartandó felolvasó ülésén fogja leróni a hódolat és elismerés koszoruját az élő magyar irodalom legelső embere előtt. A felolvasó ülés programja a következő:

1. Ünnepi beszéd Rákosi Jenőről. Irta és előadja: Nosz Gusztáv, a Társaság rendes tagja és titkára. 2. Részletek Rákosi Jenő „Aesopus” és „Endre és Johanna” című színműveiből. Felolvassa: Szentgyörgyi Márta, a Szigligeti színház művésznője. 3.

Nagyváradi

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut, 6. szám alatt az Orsolya-zárda épületében

Kötemények. Irta Mados György, a Társaság rendes tagja. Felolvassa: Szentgyörgyi Márta, a Szigligeti színház művésznője. 4. Az ujság. (Csevegés.) Irta és felolvassa: Horkay Elemér, a Társaság rendes tagja.

Az ünnepélyt a városi székház nagyszobájában vasárnap délelőtt 11 órakor fogják megtartani.

..HIREK..

Tájékoztató.

Február 21. A Katholikus Kör harmadik közgyűlése.

Február 23. d. e. 11. A Szigligeti Társaság Rákosi-ünnepélye.

Február 28. A Katholikus Kör negyedik közgyűlése.

Március 6. Bihoreana takarékpénztár közgyűlése d. e. 10 órakor.

Március 9. D. e. 11 órakor Katholikus Kör közgyűlése.

Március 14. A Katholikus Kör ötödik közgyűlése.

Április 20. A Katholikus Kör záróünnepélye.

*** A Kath. Kör közművelődési estélye.** A Katholikus Kör holnap folytatja a nagy bójti közművelődési estélyek sorozatát. A harmadik közművelődési estélynek kimagasló eseménye lesz, hogy dr. Kenéz Béla kolozsvári egyetemi nyilvános rendes tanárt fogja a Kath. Kör vendégül látni, aki *Földbirtokpolitika külföldön és itthon* címmel tart előadást. A kiváló tudós egyetemi tanár előadása a legnagyobb érdeklődésre tarthat számot. Azonkívül zeneszámok fogják kiegészíteni az est programját. A közművelődési estély 6 órakor veszi kezdetét a jogakadémia tisztermében.

*** Az Urak Mária Kongregációja,** ma csütörtökön este fél hétkor tartja rendes összejövetelét.

*** Novotny Alfonz gyásza.** Őszinte részvétellel értesülünk a mély gyászról, amely Novotny S. Alfonz volt nagyváradai főgymnáziumi igazgatót, jelenleg a budapesti Norbertinum igazgatóját sújtotta, édes atyjának Novotny Nándor magánzónak halálával. A 90 éves öreg ur korábban Nagyváradon lakott, utóbb pedig a fővárosba költözött. Temetése ma, délután fél 4 órakor lesz Budapesten, a farkasréti temető halottas kapujánál.

*** A városi tanács elismerése.** A tél folyamán Nagyvárad városa tüzelőfát osztott ki a szegények között. A kiosztást óriási fáradtsággal, utánjárással és körültekintéssel kellett kezelni s ezt a nehéz munkát Kemény Ignác rendőrfelügyelő végezte nagy buzgalommal. A városi tanács méltányolta Kemény Ignác fáradozását s részére 200 korona jutalmat szavazott meg.

*** A Mérnökegyelet felolvasása.** Illusztris vendéget vár a nagyváradai Mérnök- és Építész-egylet most szombaton. Ugyanis Söpkéz Sándor, műegyetemi tanár, országos hírű tudós, a Mérnökegyelet megkeresése folytán f. hó 22-én esti fél 8 órakor a városháza közgyűlési termében a természetes erők felhasználásáról fog előadást tartani. Modern és aktuális tárgy ez és az idők előhaladtával mindig modernebb és aktuálisabb lesz, amely

ma már mindnyájunkat igen közelről érdekel. Érdeklí a tárgy a tudósokat ép úgy mint a városokat, iparosokat, kereskedőket, gazdákat, érdeklí a tanuló ifjúságot, felnőtteket, szóval érdekel ez mindnyájunkat, akik a jövő fejlődése és kulturánk jövőjébe tekintünk. Ami pedig különösen vonzóvá fogja tenni az előadást, az maga az előadó, aki hazánk kitűnő tudósa ezen a téren s emellett kiváló szónok, aki előadásait oly művészettel szokta tartani, hogy minden hallgatójának figyelmét állandóan leköti. A nagyváradai Mérnök-egylet vendége tiszteletére a Pannónia kis éttermében hölgyvendégek részvételével társasvacsorát rendez, amelyen városunk legelőkelőbb társadalmá fog résztvenni.

*** Siremlék Bottó Ferencnek.** A városi tanács tervbe vette, hogy néhai Bottó Ferencnek, aki több mint 150,000 korona vagyonát jótékonyeélra, a főziskolára hagyta, siremléket emel. A városi tanács megbízta Eleméry Ferenc tanácsnokot, hogy a siremlék felállítását járjon el. A költség mintegy 1300—1400 koronára rugna.

*** Feledésbe ment terv.** A katonai kinestár körülbelül tíz évvel ezelőtt megvásárolta Nagyvárad városától a tüzerlak-tanya mögött levő területet, hogy oda katonai élelmezési raktárt építtet. Az ősi—nagyváradai vasút társulatot pedig kötelezték, hogy mellékvágányt építsen majdan a raktárba s a vasúttársaság 20,000 koronát le is tett ennek biztosítására. A raktár építése azonban teljesen feledésbe ment. Nagyvárad város tanácsa most feleleveníti a dolgot s átiratban kéri a temesvári hadtestparancsnokságot, hogy az élelmezési raktár felépítéséről gondoskodjék.

*** Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Halász Zsigmond székelyhídi és Jakó Gyula derecskei járásbírókat saját kérelmükre törvényszéki bírói minőségben a nagyváradai kir. törvényszékhez helyezte át.

*** Hatvany Deutsch Sándor báró halála.** Az elmúlt éjszaka tizenegy óra tájban Érsekújvárott meghalt Hatvany Deutsch Sándor báró, főrendiházi tag. A halál hirtelen következett be. Orvosilag ugyan még nem állapították meg a halál okát, de minden valószínűség szerint szívizélelmi betegség vetett véget ennek a munkás életnek. Hatvany Deutsch Sándor már 16 éves korában lépett a kereskedői pályára, mint atyjának leghűbb munkatársa. Később beltagja lett a már akkor hatalmas és nagy befolyású Hatvany-cégnek. S később, apja halála után átvette a vezetést. A nagysúranyi cukorgyárat, amelyet még édesapja szerzett meg, hatalmasan felvirágoztatta. Megalapította a sárvári, a hatvani és oroszai cukorgyárakat is. E négy gyárban körülbelül négyezer munkás dolgozott. Sok ezer munkás pedig e gyárakkal kapcsolatban keresi kenyerét.

*** Diósy Nusit kirabolták.** Mint Aradról értesülünk, Diósy Nusit, a nagyváradiai volt kedvencét, az aradiak primadonáját tegnap este kirabolták. Mintegy 50,000 korona értékű ékszert és vagy 500 korona készpénzt raboltak el a művésznőtől, aki mikor megtudta a bűntényt, ajultan esett össze a szobájában. A rablás azalatt történt, míg Diósy Nusi este a színházban volt. Nem maradt otthon senki, csak az inas, Gajdos Pál, aki fél tíz tájban lélekszakadva szaladt a színházhoz értesíteni a színésznőt. Éppen akkor volt vége az előadásnak és Diósy Nusi, ami-

kor meghallotta a hírt, színházi kosztümben rohant haza. A hálószobájára fel volt dülve és a szekrényből hiányzott az ékszeres kazetta és a pénztárcája, melyben 500 korona volt. Nagy a gyanu, hogy az inas követte el a rablást. A rendőrség letartóztatta Gajdos, aki azonban tagadja, hogy ő lett volna a tettes. Vizsgálat folyik. A városban pedig nem beszélnek másról, mint a kedvenc színésznő szomorú esetéről.

*** Koszoru megváltás.** Székely Sándor káptalani főszámvevő néhai dr. Karsch Lollion kanonok temetése alkalmából koszoru megváltás címén 20 koronát adományozott a Szent László menedékház javára.

*** Győry nővérek** kitűnően szervezett tambura és énekkara szerez rendkívül kellemes szórakozást annak a nagyszámu publikumnak, amely esténként a *Korona-kávéház*at keresi fel. A 10 tagból álló tambura és énekkar Mészáros és Szabó karmesterek kitűnő vezetése alatt áll. Műsoruk elsőrangú számokból van összeválogatva, mindég változatos, szigorúan családias, szolid és gazdag. — A közönség tüntető szeretettel és nagy örömmel siet a *Korona kávéház*ba, ahol elsőrendű kiszolgálás mellett még ilyen kellemes, olcsó és Nagy-Váradon máshol fel nem található szórakozás vár rá. A kávéház jó hírneve, a figyelmes kiszolgálás s a jelenlegi pompás zenekar egyaránt biztosítja a *Korona kávéház* számára azt a nagy népszerűséget, amellyel most bír. A közönség szíves pártfogását kéri továbbra is a *Győry-nővérek*.

x Egy igazán életrevaló és hűzágpótló intézmény betöltésére vállalkozott egy erre minden tekintetben hivatott és kiváló kvalitásokkal bíró kereskedelmi szakember: *Donát Károly*, ki lakásán, Szabadság-utca 5. szám alatt egy az egyszerű és kettős kereskedelmi könyvvitelt, a magyar és német gyorsírást, gépirást, kereskedelmi számtant, valamint magyar és német kereskedelmi levelezést és a kereskedelmi könyvek felfektetését felölelő tanfolyamot nyitott. Ezen új és minden tekintetben figyelemreméltó intézmény iránt már eddig is óriási érdeklődés mutatkozik s mi a magunk részéről is kötelességünknek tartjuk a mélyen tisztelt érdeklődők figyelmét ezen tanfolyam látogatására felhívni és mindenkinek a saját érdekében ajánlani.

*** Eladó** egy pár jól behajtott 5 éves kocsi. Cim a kiadóban.

x Üzlethelyiség májustól kiadó a nagypiaci Kugler és Andrányi házában.

Valódi Amerikai és Chas-sala cipők, legjobban Bor. a-lino és Pichler talpakok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

x Hirdetmény. A Polgári Takaré- és Segélyszövetkezet 1910—1912. évi 15-ik évtársulatának törzsbetétei a reá eső osztalékkal együtt f. évi január 13-ától kezdve kifizetettnek. Az igazgatóság.

x Finon női lack chevron barna és fehér feleipőket vetttem partiban és azokat 4 koronától kezdve árusítom. *Feketénél, Bémer-téren*, Elite-kávéház mellett. Üzletemet május 1-én Szent János-utca 3 szám alá helyezem át.

x Egy ebédlő szekrényt, amely kitűnő állapotban van, kéz alatti eladásra keres a kiadóhivatalt.

x Kossuth-utca 2. sz. házában egy emeleti kétszobas lakás me lékhelyiségekkel f. évi május 1 re kiadó. Ertekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kősenet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutnál.

A „**Biharmegyei Gazdák Aru- és Hitelintézete Rt.**“ sertéshizlaldájában (Össi-tér) hizott sertések a napi áron egyenként is kaphatók.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Róza néni.

Péntek: Róza néni.

Szombat: Asszonyfaló.

Vasárnap: d. u. Farkas.

este: Mexikói leány. Operette

bemutató.

Róza néni.

Kétszer is megnéztük a színlapot: ugyan **Lengyel Menyhért**, a Hálás utókor, a Tájfün ünnepezt szerzője követte el a Róza néni című rettenetes izléstelenséget és üres vásári trágárságot? A színlap jelzése valóban úgy hatott ránk, mint valami váratlan zuhany. **Lengyel Menyhért** eddig a fiatalabb magyar színpadi írói generáció egyik legizmosabb tehetségének tartottuk, akitől joggal vár sokat az irodalom. A Hálás utókor és a Tájfün valóban minden szép reményre feljogosítottak. Hogy ezek után **Lengyel Menyhért** egy Róza néniel rukkolt elő, ez vagy tehetségének rettenetes sülyedése, vagy az önbírálat abszolút hiánya, vagy valami hihetetlen önhittség és szerencsétlen eltévelyedés szülte semmibevevése az egész közönségnek. Tessék **Lengyel Menyhért**-től a szemetet is drágakőnek elfogadni és a vásári alantós komédiát is remekműnek üdvözlölni!

Emlékszünk egy darabra, a mely — helyi szerző terméke lévén — silánysága miatt alaposan kifütyültetett. Nos hát ez a kifütyült darab irodalmi szempontból toronymagasságban áll a Róza néni fölött. Emlékszünk francia malacságokra, a melyekre a közönséget előre figyelmeztette a piros színlap. Nos hát ezek közül a legszemérmelenebbül malac darab is ártatlan szendőség a Róza nénihez képest. A mi pedig a stílust illeti — minden őrmester bátran tanulhat Róza nénitől káromkodást, s minden kocsis irigykedve hallgathatja a kicifrázott adta-teremtettéket. Ilyet csak pihent pesti ésszel lehet kifundálni. Nincs még egy szindarab, a mely ilyen durva és sértő kanászstílusban beszéltetné a szereplőket. A mosogató dézsa körül lehet afféle fejtegetéseket hallani, mint a milyennekkel Róza néni szereplői a színpadról traktálják a közönséget, például mikor a tea hatását részletezik — s ez a szelidebbek közül való.

Aztán a meseszöveg, a bonyolítás — hát ezekről jobb nem is beszélni. Elképped az ember, hogy micsoda üres madárijesztő váz a darab egész meséje, amely csak arra szolgál, hogy néhány durva rongyot, néhány istállósólámat ráakgassanak. Egyik-másik helyen a cselekmény valami szánalmasan kezdetleges és hihetetlenül képtelen. Az emberek csak azért járnak-kelnek, hogy kiszitko-

zódhassák magukat és hogy a főszereplő minden felvonásban háromszor jóllakhassék. Közben a többi tíz-tíz percenként rágyújt egy-egy borzasztóan sokszor ismétlődő sápi-tozásra, aztán összevesznek és megint cifráz-zák amugy káplárosan. Minden csak a kar-zat legkevésbé intelligens, teljesen analfabéta részének durva érzékiségére és még durvább megröhgöttetésére (bocsánat a szóért, de ez talál) utazik. Soha az irodalmi izlést ennyire areulütő, minden műcsai színvonalon is alul-maradó főcselekményt a nagyváradi színpadon be nem mutattak.

Lengyel Menyhért vagy a közönséget taksálta végtelenül alacsonyra, mikor Róza néniel elő mert állani, vagy saját írói hírnevét és izlésébe vetett bizalmat akarta csúffá tenni.

Mindkét esetben teljes joggal megérde-melte volna az irgalmatlan kifütyölést.

Hogy mit irt a Róza néniel a buda-pesti pajtáskodó és hitsorsos kritika, azt nem tudom. Lehet, hogy szokás szerint égis magasztalták és ez tévesztette meg Erdélyit, mikor bizonytalán az ő jobb meg-győződése ellenére ezt a sületlenséget a nagyváradi közönségnek beadta. Ő is meg-érdemelné, hogy a Szigligeti-ház irodalmi színvonalának ilyen lealacsonyításáért — akármilyen hideg van — levett kalappal kérjen bocsánatot Szigligeti Ede szobrától.

Ezek után természetesen, hogy az elő-adásról nincs más mondanivalónk, minthogy — őszinte részvétünk az összes szereplők-nek, akik eddig azt hitték, hogy a színház a muzsák temploma. Ugy látszik, most már néha istálló is lesz belőle.

—r.

Horváth Mici elszerződött. Mint azt tegnapi számunkban jeleztük, **Horváth Mici** tegnap délelőtt aláírta azt a szerződést, amelyet **Füredi Béla**, a pécsi színház igaz-gatója kínált fel neki. A szerződés két évre szól és a művésznőnek évi 12.000 kor. gázsit biztosít. **Horváth Mici** szeptemberben válik meg a Szigligeti színházról.

Hamlet. Annak idején hírt adtunk a város színügyi bizottságának ama kifejezésre jutott óhajáról, hogy a színház vezetősége az ifjúsági előadások alkalmával klasszikusok műveit adassa elő. Ennek az óhajnak tesz eleget az igazgatóság, amikor ma, csütörtökön délután 3 órakor, ifjúsági előadás kere-tében Shakespeare tragédiáját: **Hamlet**-et hozza színre, kitűnőnek ígérkező, nívós elő-adásban, amelyben a drámai ensemble első-rangu erői működnek közre.

Asszonyfaló. Róza néni három estét elfoglaló előadásai után, szombaton este, a színházi közönség egy kedvenc operettejét az **Asszonyfaló**t elevenítik fel, a címszerep-ben **Sik Rezső**vel, akinek ez egyik legjobb alakítása. A kedves zenéjü, vidám operette valamennyi előadásán igen melegen nyilat-kozott meg a közönség rokonszenve.

A mexikói leány. Vasárnap este méltán szenzációt keltő bemutató előadás lesz a Szigligeti színházban. Ez estén lesz a pre-miereje „**A mexikói leány**“ operettnek, amely-nek pompás zenéje, látványosságzsamba menő kiállításával valószínűleg lázba ejtette a budapesti közönséget. Nálunk nagy ambícióval készült az operette-személyzet a bemutatóra, amely a Szigligeti színházban előreláthatólag kifo-

gástalan előadásban kerül színre. A vasár-napi bemutató alkalmával kis bérletszűnet lesz. Jegyek már péntektől kezdve előre vált-hatók, a kisbérlek jogait pedig szombat délig tartják fenn.

EGYESÜLETEK

A róm. kath. tanító-egylet köz-gyűlése. A nagyváradi-vidéki róm. kath. néptanító-egylet Nagyváradon, 1913. március hó 11-én, kedden d. e. 10 órakor a Kath. Kör helyiségében (Szilágyi Dezső-utca 5-ik szám) közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. Pápai himnusz. 2. Tisztujtás. 3. Pénztárosi jelentés. 4. Szabados Pál nvárad-ujvárosi tanító előadása: Keresztény tanító a keresztény sajtóakcióban. 5. Számborovszky Rezső nvárad-olasz tanító előadása: A tani-tói fizetésrendezés és a nyugdíjtörvény re-víziója. 6. Esetleges indítványok, melyeket a közgyűlés előtt 8 nappal kell bejelenteni. 7. Kölcsey-himnusz. A közgyűlést megelőzőleg 9 órakor szentmise az olaszii plebánia-tem-plomban.

TÁVIRÁTOK

A monarchia és Oroszország. Pétervár, febr. 19.

Ma hivatalosan megcáfolják azt a hírt, hogy Oroszország és a mon-archia között valami konfliktus lett volna a múlt héten.

Párbajozó tanárok.

Kolozsvár, febr. 19.

(Saját tud.) A székelyudvarhelyi tanári kar két tagja ma súlyos kard-párbajt vívott. A párbajozó felek **Biró István** és **Szabó Dénes** voltak. **Szabó** a karján és vállán súlyosan megsérült.

A velszi herceg német had-gyakorlaton.

London, febr. 19.

A Birmingham Daily Post je-lenti, hogy a velszi herceg **Vilmos** császár meghívására jelen fog lenni a német hadgyakorlaton. A herceg a király képviselőjében jelen lesz **Viktória Lujza** herceg esküvőjén.

Agyonlőtt gyóntató pap.

Mülcheim, febr. 19.

(Saját tud.) Az itteni római ka-tholikus templomban ma Veyler gyóntató atyát egy napszámos agyonlőtte.

Maderó lemondott.

London, febr. 19.

Maderó aláírta lemondását. Erre a kormány tagjainak elfogatását rendelték el. Az elfogatások alatt

több összeütközés volt. — Maderó pénzügyminiszternek sikerült megszöknie.

Öngyilkos építész.

Budapest, febr. 19.

(Saját tud.) Walla László építész tegnap a kerepesi temetőbe levő családi sírboltnál agyonlőtte magát. Hat levelet hagyott hátra, egyikben gyógyíthatatlan betegségét említi öngyilkossága okául.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Mit tárgyal az esküdtszék?

A nagyváradai esküdtbírószék a március harmadikán kezdődő ciklusban a következő ügyeket tárgyalja:

Március 3. G. Nagy Dániel bűnügye. Vád: gyújtogatás büntette.

Március 4. Dr. Vörös László nyomtatvány útján elkövetett rágalalmazási ügye.

Március 5. Rablás büntetvével vádolt Orgován György ügye.

Március 6. Szándékos emberölés büntetvével vádolt Szilágyi Lajos bűnügye.

Március 7—8. Supity János szándékos emberölés bűnügye.

Március 10—11. Szándékos emberöléssel vádolt Portör János és tsa bűnügye.

Március 12. Szándékos emberöléssel vádolt Matyi Illés ügye.

Március 13. Halált okozó súlyos testi sértéssel vádolt Seró János bűnügye.

Március 14—15. Szándékos emberöléssel vádolt ifj. Popa György bűnügye.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Irányzat a balkáni helyzet nyugodtabb elfogására lanyha.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.—
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.80
Októberi rozs	— — —	10.40
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.52
Októberi zab	— — —	11.82
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.24
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyváradai fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	786.—
Osztrák hitelrészvény	—	603.—
Jelzálogbank	—	418.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.—
Magyar bank	—	531.—
Közuti vasut	—	651.—
Városi villamos	—	373.—
Salgótarjáni kőszén	—	713.—
Rimamurányi	—	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Regényesarnok.

AZ ELHAGYOTT RÓMA.

Történeti elbeszélés.

Irta: DÚS LÁSZLÓ.

(Folytatás.)

17

— Már hallgatok.

— Leányodat hozd el a Colonna-palotába teljes ékesítéssel, úgy miként egy Colonna-leányt megillett. Itt rá fogom venni az őszinte vallomásra.

Stefano ellenvetette, hogy mit tegyen, ha Paola nem akar jönni Rómába?

A biboros szigorúan nézett reá:

— Stefano Colonna kérdezi ezt, kit általában di Ferró névvel ruházott fel a nagyközönség? Az atya mondja ezt a leányáról? Ej, hogyha nem akarod őt arra erőszakolni, beszélj neki a Colonnának nagy pompájáról, palotájáról, biboros nagybátyjairól, akik örövendének, hogyha láthatnák már egyszer a kis rab madarat! Igen, Stefano, ezt mondd el és ő meg fog mámorosodni attól, főleg hogyha még Róma szépségeit is elbeszéli.

Stefano csak nézett e beszéd alatt és hallgatott.

Ő beszéljen így, aki csak eselekedni tud? — Ó, a vas ember, aki leánya tekintetétől is úgy megolvad, mint a viasz a nap-sugártól, hát ha még szól is az ő szívéhez szóló zengzetes szavaival.

Hazament nagy aggodalmak között.

Es ime Paola, a leány, jó elébe azzal a kéréssel, hogy győzni szeretne, de nem a palesztrina papnak, hanem nagybátyjának, Giacomo biborosnak, kit bár nem ismer, de annyi szépet, nagyot fenségeset hallott róla, hogy lilium tiszta lelke vágyik felkeresni őt, akit tisztel és szeret.

Stefano Colonna oda borult a leánya nyakába, össze csókolt, de nehogy visszavonja elhatározását, Fiammával együtt gyaloghintóba ültette és nyole izmos szolgálal, kik négyen-négyen felváltva vitték, Rómába szállította, maga pedig lóháton kísérte.

Mikor a Colonna palotába értek, Jakab biboros a leány elébe sietett karjaiba vette megcsókolt és így szólott:

— Isten hozott leányom!

Hanem mikor Fiammát meglátta, oda szolt öccséhez:

— Hát ezt miért hoztad ide?

Stefano elmosolyodott.

— Azért, hogy a napnak árnyéka is legyen! — válaszolta a vasember. Giacomo biboros a válasszal meg volt ugyan elégedve, de úgy vélte, hogy Fiamma még cselédnek sem illik bele a Colonna-palotába, nemhogy Paola felügyelőjének illenék.

Az alatt, míg Paola Rómába való szállítása történt, a Colonna-palotának vendége is volt.

Ez a vendég pedig nem volt más mint Landolfo Colonna, a családban a másik vasbadólt alak, a katona, de akinek, noha a Colonna vagyonhoz nagy igénye volt, nem volt egyebe kardjánál és jó lovánál, amelyet egy kardesapással szerzett a nápolyi hadjárat idejében, mikor a rá törő arabokkal kellett viaskodnia.

Landolfót hire Nápolyból követte a Colonna-palotáig.

— Mi az, amit kívánsz tőlünk Landolfo?

— Kérd Giacomo biboros.

A katona komoran felelt:

— Atyai vélemény.

A biboros csodálkozva csapta össze kezét.

— Hogyan, hát meghalt az én öcsém, Matthso?

— Azt nem tette, még él, hanem nyomorog és bizonyosan meghal, hogyha illetőségét meg nem kapja.

A biboros arca, mely előbb részvétet fejezett ki, kőkeményre merevedett, hangja

komoran bugott mint a Szent Péter templomának tornyában a nagy harang

— Hogy mersz szemeim elé kerülni, hogyha atyád még él és meg van sorsával elégedve? Ki innét, ha azt nem akarod, hogy szolgálaimmal veresselek ki.

Es kezével az ajtóra mutatott.

A büszkeségében vérig sértett Colonnának ereiben szerteszáguldott az égő düh, kezét ökölbe szorította és felemelte, a gyűlölet lángja tört ki szeméből, ami a biborost körülfogta, de amikor az ősz emberre nézett, hörögve válaszolt:

— Én is Colonna vagyok!

Megfordult és esattogó léptekkel hagyta el a palotát.

Kevéssel utóbb futár érkezett Velencéből, levelet adott át a biborosnak, mikor felbontotta, mosoly derült ajkaira és csak ennyit mondott:

— Oh az a kedves fiu!

A levélben pedig az állott.

— Kedves Nagybátyám! pénzt! pénzt: minél többet. Italiát akarom meghódítani, ami sok aranyat követel! — unokaöcse Pietro Colonna.

Ez az Italia pedig nem volt más mint Moro Idalia, a velencei dozsának, Dandoló Andrásnak felesége, aki Velence legszebb asszonya volt, akinek nevét szójátékból alakította át Pietro Itáliává, miáltal Olaszországot is a meghódítandók közé sorozta.

Giacomó Colonna ez utóbbi vágyott e név alatt érteni, szemei felesillantak, ajkai szóra nyitak.

— Egész kincstáramat kiürítem erre? a célra, oh Pietro Colonna!

Es a biboros sietett, hogy unokaöcse kívánságát teljesítse.

A Colonnának híresek voltak arról, hogy szerfelett tudtak szeretni és gyűlölni, Giacomo Colonna biboros pedig e két nagy szenvedélyhez finoman cikolt és fegyelmzett észt is párosított, ezért volt a legveszélyesebb ellenfele VIII. Bonifác pápának.

(Folyt. köv.)

RUFF TESTVÉREK

épület- és géplakatos műhelye
LUKÁCS GYÖRGY-UTCZA 26.

Mindezenmü lakat s munkák, vas-szerkezetek, vízvezetékek javítások és takaréktűzhelyek elsőrendű kivitelben.

Gazdasági eszközök készítése
ugymint:
ekék, boronák, borsajtók és szőlőzúzók stb. **Lancos kútaink** ugytartósság, mint vízemelő képesség tekintetében minden eddigit fölülmulnak. Mindezenmü gépjavítások szakszerűen és gyorsan eszközöltenek.



Fröhlich József

viaszgyertya-gyártó-, méz- és viaszkereskedése

Nagyvárad, Szent János-u.

Ajánlom a Főtisztelendő papság és a n. é. közönség részére templomi viaszgyertyáimat, padló-viaszt főzött állapotban, valódi akác-virág csemege mézet, hófehér lépesméz, mézeskalács különlegességeket. Tisztelettel

Fröhlich József.

Telefon 907.

Telefon 907

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat
készíti

Kovács Zsigmond

műasztalos

Szacsvey-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nívásra
azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Autó (automobil) tulajdonosok
szíves figyelmébePNEUMATIK, köpeny és tömlő,
vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VIII. ker.
Tisza Kálmán-tér 26.Postai megbízás naponként azonnal el lesz in-
tézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik
a legmagasabb árban megvételnek.Igen kellemes, biztos és kitűnő,
gyorsan használó szer köhögés,
hurut, meghűléstől eredő rekedt-
ségnél a FARKAS-féle

hurut-szeletke

Egy doboz ára 60 fillér.

Kapható: FARKAS ISTVÁN

„APOLLÓ” drogueriájában

Nagyvárad, Rimanócy-palota

Rákóci-ut 7/b.

MŰKERTÉSZET!

Berecz József műkertészete
Nagyvárad, Vámház-u. 30.Kitüntetve számtalan sok esetben a kerté-
szet terén.Ajánlja magát a kertészeti cikkek napon-
kénti szállítására, úgy helyben, mint vidékre:
jutányos árak. Levélbeli megkeresések azon-
nal elintéztetnek. Kérjük e lapra hivat-
kozni.

Uj!

Bőrönd és bőraru műhely.

HAMBURG S. bőrönd és bőr-
aru műhelye megnyitott Nagy-
váradon Kossuth Lajos-u.
9. szám alatt. Készítenek és el-
vállalok minden ezen szakmába
vágó munkát és javításokat
jutányos árban. Meghívásra ház-
hoz jövök.

Uj!

Uj!

Uj!

Fey Rezső

műbádogos, vízvezeték- és csatornázási
vállalatSzent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.Készít udvari ragymentes
closetteket vízöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
vizeztartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és dísz-
bádogos munkát. Vil any-
erő gépekkel berendezve.Alkalmi áruk
eladása

Nagyvárad, Kapucinus-utca 5. (Justh-ház)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és
ismerőseim szíves figyelmébe ajánlani, hogy
dúsan felszerelt kézmű és vegyesáru üzlete-
met megnyitottam és mindennemű vásznak,
asztalneműek, selyem és plüsch áruk, ág-
garnitúrák, szőnyegek, függönyök, női és férfi
szövetek elárusítását a legjutányosabb áron
megkezdtem. Magamat ajánva, maradtam
kiváló tisztelettel

Hönig M.

ALKALMI ÁRUK ELADÁSA

Nagyvárad, Kapucinus-u. 5. szám
(Justh-ház.)

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyóra
készítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.Kívánatra árjegyzéket
bérmentve küld.

Telefon 12-64.

ÉHIK ANTAL

épület- és díszmű bútort asztalos
Sánc-utca a kalapgyár épületében.Állandóan raktáron tart saját készítményű modern
bútorokat, háló-szoba és ebédlő-szoba berendezéseket
stb. Ugyanott félig használt bútorok is kaphatók.

Telefon 12-64.

Orvosilag több száz esetben ajánlva.
10-39. Telefon 10-39.

KEPES ELEK

orvosi létszerész üzlete Nagy-
várad, «Sas-passage» átjáró.Ajánlja saját készítményű
sérvkötőit,szuszpenzoriomok fecskendők és
betegápolási cikkei, u. m. egye-
nestartók, háskötők, ágytálcák,
bidég,

anatómiai sérvkötők

a melyek a sérvet ál andóan
visszatartják, műlábak és mű
végtagok, támgépek, gummi cikkek, harisnyák stb. és
a még fel nem sorolható cikkek. Külön pró-
baterem női és férfi kiszolgálására.
Óriási nagyraktár. Tisztviselők és
iparosoknak árengedmény.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el **FEIN KÁLMÁN** óráshoz, Te-leki-u. 9. Dr. Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

ÉGI LANT

ker. katolikus imádságos és énekes könyv, diszes vászonkötésben

1 K 30 fillérért

kapható a Szt. László-nyomda részvénytársaságnál.

Cukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedíálás.

Molnár János cukrász

Kolozsvári-u. 50.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városai évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak-tudással a legpontosabban elvégezhetem. Készítek továbbá: modern háló, szalon, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden stílus és kivitelben a legszolidabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. ur. közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, mű-asztalos.

Haas Lajos

Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszere-léseket és jókarban-tartását.

TELEFON 1038. sz.

Uj keztyűs és sérvkötő készítő!!

Keztyűk mérték után gyorsan és legjutányosabb árban készíttetnek. Bál-i keztyűk 70 cm. hosszú, csak 6 korona. Tisztítások és javítások azonnal esz-közöltenek. Ruganyos sérvkötők 4 korona.

HORVÁTH R.
Nagyvárad, Szt. János-utca

Alapított 1893. **Freund Benjámín** Alapított 1893.

műorás, ékszerész és látszerész
Nagyvárad, Rákóci-ut, Széchenyi-szálloda épület.

RITKA ALKALOM.

Üzletem átalakítása miatt a teljes raktáramat kiárú-sítom eddig nem létező leszállított árban, arany-, ezüst-, nikkel órákat, aranyláncokat, gyűrűket, fül-függőket és más ékszerneműeket, kina ezüst tárgyak, ingaórák, látszereknek 50 % engedmény.

HA A KOSSUTH-

utczába vezetni utja, keresse fel a legjobb hírnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdá-ját, ahol bevásárlásait a leg-olcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Oláh Sándor

épület- és műlakatos
Beöthy Ödön-u. 43.

Elvállal minden e szakmába vágó új munkákat és javításo-kat jutányos árban. Takaré-k tűzhelyek állandóan ratáron. Költségvetést kívánatra küldök.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál

Rákóci-ut

Telefon. 630.

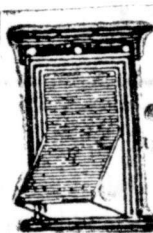
Alapított 1895-ben.

Deo Adinvante!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapított 1895-ben.



Szántó Dezső

első

nagyvárad

REDÖNY-

GYÁRA Rulikovszky-ut

TELEFON 491.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi mo-dellek szerint készülnek, or-szágszerte nagy népszerű-ségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendel-hető mérték szerint.

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558.

NAGYVÁRAD

Körözs-utca 11. sz.

Épület és műlakatos viz-vezeték és vasszerkezeti munkák.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Esténként Bebe Kálmán teljes zenekarával hangverse-nyez. — Bejárat

Szt. László-tér és

Zöldfa-utca.

Jenny Jenő

órák, ékszerész és lát-szerész. Ajánlja dúsan felszerelt óra és ékszer nagy raktárát jutányos árban. Szent János-u. 39. sz. Óra és ékszer javításokat pontosan esz-közölök.

Tanuló felvétetik.

Mezey János és Társa
fűszer, csemege kereskedése
Nagyváradon, szt. László-tér és Te-leki-utca sarok.

**Szolid üzlet
többet nem ad, de
kevesebbet sem.**

NE ADJUK

pénzüket idegen
cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUZZ JÓZSEFNÉL

Akadémia-u. 1. sz.

FELDSTRICK KÁLMÁN

könyvkötészete és dobozgyár-tása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut,
Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei fő-szolgabírók és körjegyző-ségek szerződéses szállítója.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béné

mechanikusnál,

Kossuth Lajos-utca 18.

Az összes alkatrészek állandóan raktáron.

TELEFON 1038. szám.

Alapított 1880-ban

Schopper György
utóda veje

Rohoska Pál

Villanyerőre berendezett gépla-vító, vas és rézöntőde

NAGYVÁRAD,

Sánc-utca 22. sz.

RUM és LIKÖR

háziilag való készítésé-hez legjobb essentiák

:: kaphatók ::

VADÁSZ ALBERT

„Angyal” drogueriában
BÉMER-TÉR.

Ha a Szent János-utca-ba vezetni utja, keresse fel a

Szerecsen Királyt,

ahol a legolcsóbban lehet vásárolni harisnyát, keztyűt, trikót, csip-két. Himzések és sza-lagok, fehérneműek,

rövidárak nagy válasz-tékban. Szíves pártfogást kér

UNGERLEIDER SALAMON

Szt. János-utca 4.

Névjegyek

a legolcsóbban
beszerezhetők:

Szent László-nyomda r.-társ.-nál

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világitási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világitási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

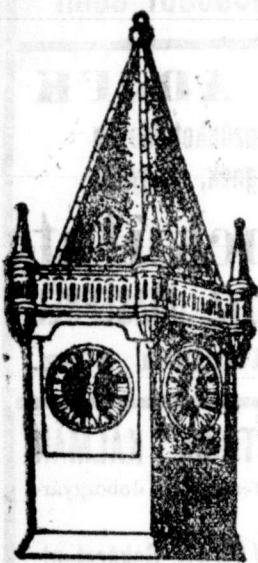
SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költség-vetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Sarkady és Szánthó

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.



Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járáttal, rézkerekekkel. Olcsó árak.

TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.
Villanyerő berendezés.

Arjegyzők kívánatra Saját ház.

Merza Kálmán

szíjgyártó, nyerges és bőröndös mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, ugymint: **dísz- és ígás-szerszámot**, nyeret és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítek a legegyszerűbbtől a legiszesebb kivitelig, **feltűnő szolid árak mellett.**

BÁDOGOS- ÉS VIZVEZETÉK SZERELŐ MŰHELY.

Fábry János

bádogos- és vízvezeték szerelő
Rákóczi-ut 15. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát és javításokat jutányos árban. Levélbeni meghívásra házhoz jövök.

Ha nincs megelégedve szabójával, mert drága vagy rossz-
nem pontos, szóval bármikor. Keresse fel DARABONT
Y. és TÁRSA uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6.
(Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szob-
olcsó, kifogástalan kiszolgálás Alkalom és gyászruhák
24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat
készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Házi csatornázást

szakszerűen készít

Kondor Dezső Nagyvárad

Nagyplac-tér Telefon 969. Gyár 1062

Cement, gipsz, nád, fedéllemez, cserép
kőpor, oltott mész stb. eladás.

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szövetek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztít-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczi-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzó-
lámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a
közönség rendelkezésére áll. Telefon rende-
lésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-
tási és erőátviteli berendezé-
sek felszerelését.

Csillárok,

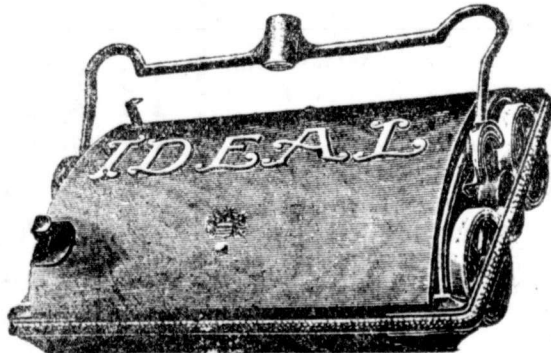
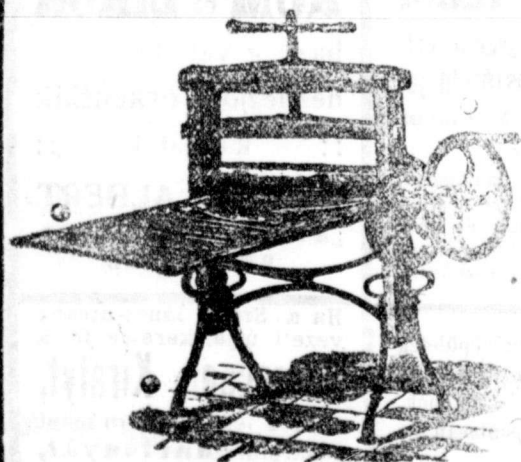
izzólámpák

Állandóan nagy választékban kap-
hatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.



Ujdonságokból állandó nagy választék
háztartási és konyhafelszerelések kizárólagos raktára

TARSOLY és RISZTÓ vaskereskedésében
== Nagyvárad, Rákóczi-ut. Telefon 390. ==